

Aanpak kostenbeheersing

Bestemd voor raadsleden gemeenten in Haaglanden

'Sturen op kosten door te sturen op de inzet van jeugdhulp'

regionale samenwerking
Jeugdhulp Haaglanden

Inhoud

Aanleiding aanpak kostenbeheersing 3 →

Urgentie van data en inkomsten Rijk 4 →

Regionale aanpak 5 →

Beoogde financiële resultaten op basis van Hervormingsagenda 6 →

Beoogde inhoudelijke resultaten in 2027 7 →

Participatie in vervolgtraject 8 →

Hoe worden gemeenteraden in vervolgtraject betrokken? 8 →

Aanleiding aanpak kostenbeheersing

Regiovisie jeugdzorg Haaglanden 2021-2026

- de uitgangspunten voor een duurzame samenwerking definiëren;
- de koers voor de continue verbetering van de jeugdzorg uitzetten;
- de kosten beheersbaar maken.

De regiovisie geven we vorm langs de volgende ambities:

1. Versterken van het gewone opvoeden en opgroeien;
2. Kinderen en jongeren groeien zo thuis mogelijk op;
3. Kinderen en jongeren krijgen tijdig de best passende hulp;
4. Kinderen en jongeren groeien op in een duurzaam veilige situatie;
5. Jeugdhulp en onderwijs werken effectief samen.

In het regionale Uitvoeringsplan 2023-2024 focussen we ons naast kostenbewustzijn op het organiseren van het jeugdzorgstelsel t.b.v. kinderen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties.

Oplopende kosten dwingen tot meer balans kwaliteit - kosten

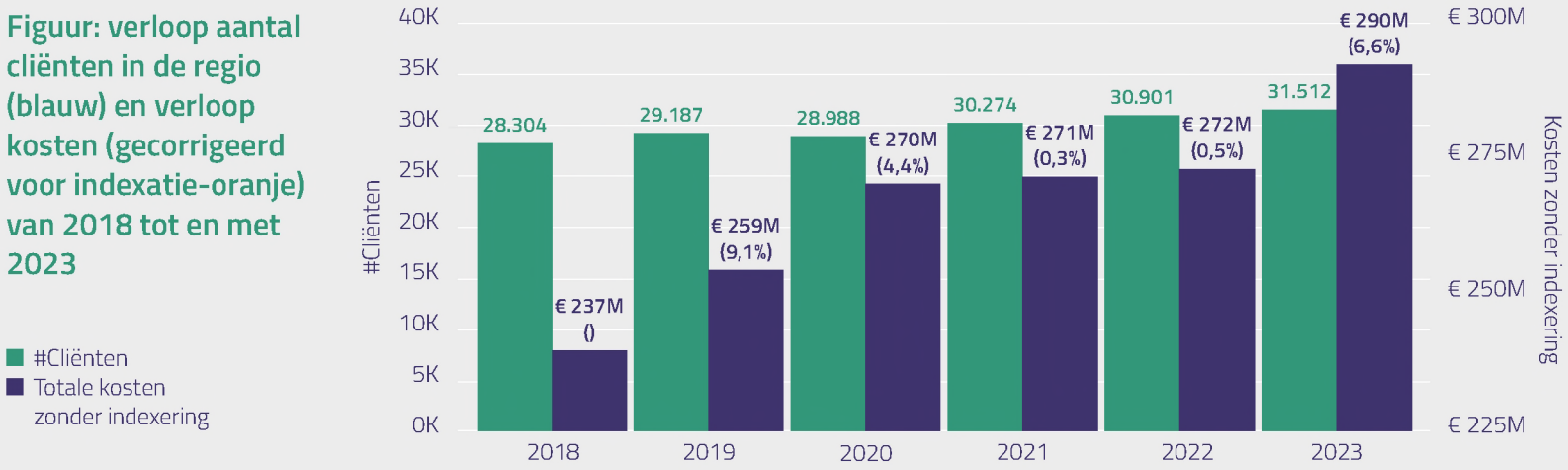
- Hervormingsagenda – opgave voor alle gemeenten in Nederland n.a.v. oplopende kosten en onvoldoende middelen vanuit het Rijk om deze te dekken. Onderdeel van de Hervormingsagenda is het versterken van de lokale teams, inperken van de reikwijdte jeugdwet en normaliseren.

- Zowel Regiovisie en Hervormingsagenda zijn gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zorg en het beheersbaar houden van het jeugdhulpstelsel. We staan voor kwaliteit van jeugdhulp en willen de balans met kosten vinden.

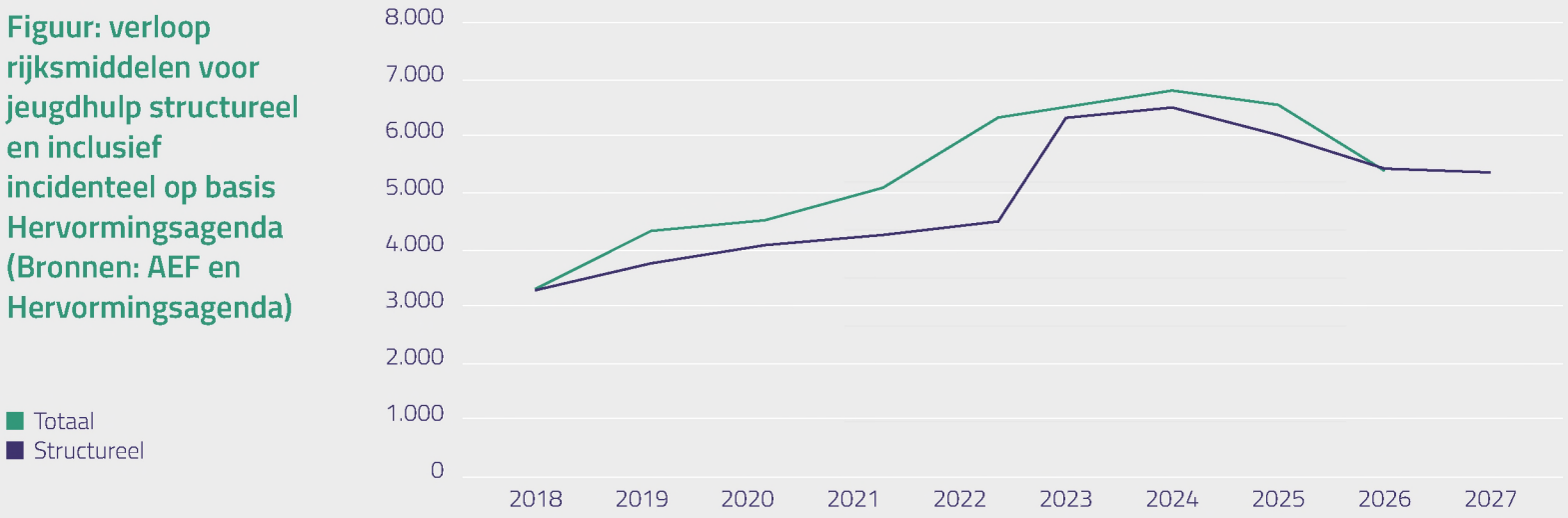
- De forse stijging van de toename van de kosten jeugdhulp in Haaglanden zorgen voor urgentie, zie toelichting volgende pagina.

Urgentie van data en inkomsten Rijk

Figuur: verloop aantal cliënten in de regio (blauw) en verloop kosten (gecorrigeerd voor indexatie-oranje) van 2018 tot en met 2023

Figuur: verloop rijksmiddelen voor jeugdhulp structureel en inclusief incidenteel op basis Hervormingsagenda (Bronnen: AEF en Hervormingsagenda)

Stijging van aantal cliënten in de jeugdzorg inclusief de forse stijging van de kosten van de jeugdhulp de afgelopen jaren geven aanleiding om in te zetten op kostenbeheersing. De urgentie hiertoe wordt versterkt door de ontwikkeling van de inkomsten vanuit Rijksmiddelen (grafiek duidt deze beweging, niet zozeer bedragen). Actie is nodig.

[1] Bron: CBS Jeugd www.waarstaatjegemeente.nl

Regionale aanpak

In Haaglanden is een analyse gedaan op welke regionale acties het meeste besparingspotentieel hebben op de korte en/of lange termijn en welke een onvermijdelijk karakter hebben bijvoorbeeld door opgaven vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. Er is gekozen om in 2024 met vier actielijnen te starten:

1) **Aanpak Verblijf:** gerichter inrichten verblijfsvoorzieningen tbv afschaling en verkorting verblijfsduur.

2) **Terugdringen gebruik (lichte) hulp** zoals individuele begeleiding door samenhang en afstemming jeugdhulp en aanpalende domeinen zoals Wlz en Wmo te versterken. Dit kan de overgang versoepelen en voorkomt dat jeugdigen (onnodig) te lang in jeugdhulp blijven.

3) Meer substitutie van individuele zorg naar **collectieve zorg in het onderwijs**.

4) **Sturing op het regionale zorglandschap**: vanuit gezamenlijke uitgangspunten komen tot inrichting van het brede zorglandschap van zowel verblijfs- als ambulante voorzieningen. Van daaruit kijken we naar financierings-strategieën op segmenten.

Hiernaast genoemde is waar we in Haaglanden gezamenlijk in optrekken. Lokaal kunnen er aanvullende acties genomen worden om kostenbeheersing te versnellen.

Vanaf 2025 zetten wij daarnaast gefaseerd in op de volgende actielijnen:

1) Minimaliseren maatwerkoplossingen binnen verblijf.

2) Gerichter inzetten op dure en complexe casuïstiek (ECZ) door ontwikkelen en inzetten protocol.

3) Faciliteren gesprek met jeugdbeschermers over toewijzingen op organisatieniveau.

4) Sterkere regierol verwijzer faciliteren doorontwikkeling richtinggevend kader (RGK).

5) Scherper grenzen reikwijdte opzoeken binnen huidige wettelijke kaders.

Beoogde financiële resultaten op basis van Hervormingsagenda

- In de Hervormingsagenda is een uitwerking gedaan van de opgaven waar we voor aan de lat staan als gemeenten en ook welk besparingspotentieel deze in zich hebben. Voor Haaglanden is dit een totaal van ongeveer 60 mln waarvan 25 mln regionale opgaven, de overige 35 mln moet worden gevonden in de lokale invulling van de opgaven.

- Wij achten het besparingspotentieel reëel vanaf 2027, waarbij beleid vanuit het Rijk deels randvoorwaardelijk is (bijvoorbeeld beperken reikwijdte jeugdhulp).

Hervormingsagenda financiële opgaven	Zo thuis mogelijk organiseren	Terugdringen gebruik (lichte) hulp	Verbeteren regionale inrichting	Totaal
Besparingspotentieel regionaal vanaf 2027 (in mln euro)	-4,2	-2,8	-17,9	24,9
Onzekerheids-deelmarge HVA (percentage)	50%	0%	67%	

Beoogde inhoudelijke resultaten in 2027

Verblijf

- Helder financieel kader en best passende bekostigingssystematiek;
- Kosten en capaciteit JZ+ zijn afgenomen (max 54 plekken);
- Voldoende dekkend, kwalitatief en toegankelijk aanbod op verblijf;
- Jeugdigen worden in H9 of binnen landsdeel geplaatst;
- Wachttijden zijn afgenomen tov 2023 en aanvaardbaar.

Sturen op zorglandschap

- Nieuw sturingsmodel i.r.t. jeugdhulpcontracten;
- Zorglandschap jeugd ingericht op basis van een inhoudelijk kader en gestelde doelen;
- Nieuwe governancestructuur en DVO gemeenschappelijke regeling SbJH.

Terugdringen lichte hulp

- Aantal jeugdigen dat gebruik maakt van lichte hulp is weer op het niveau van 2022;
- Aantal kinderen met overbruggingszorg is afgenomen met 35% tov 2024;
- 30% afname individuele jeugdhulp op school tov 2024
- 3% afname individuele jeugdhulp thuis tov 2024;
- Wachttijden (v)so cluster 3 en 4 en KDC zijn verkort met 15%.

Participatie in vervolgtraject

- De **H9 gemeenten** werken in dit traject nauw samen met het **Programmabureau** en **Servicebureau jeugdhulp Haaglanden.**
- Vanzelfsprekend worden **Jong doet mee! en Oudersraad** betrokken bij diverse onderwerpen.
- Daarnaast voelen ook **jeugdhulpaanbieders** zich eigenaar van het vraagstuk hoe we ervoor kunnen zorgen dat de schaarse middelen ingezet worden voor de meest kwetsbare jeugdigen.
- In **partnerschap** werken we gezamenlijk toe naar oplossingen en inrichting hiervan.

Hoe worden gemeenteraden in vervolgtraject betrokken?

- September 2024 - Regionale raadsledenbijeenkomst.
- Q1 2025 – regionale raadsinformatiebrief voortgang aanpak kostenbeheersing.
- Q1 2026 – regionale raadsinformatiebrief voortgang aanpak kostenbeheersing (inclusief financiële ontwikkelingen).

Ter bespreking op raadsleden bijeenkomst september 2024:
Voldoet bovenstaande aan de informatiebehoefte?

